

משרד המשפטים

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2024

משרד המשפטים

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2024

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות על הביצוע הכספי
5	דוחות על השינויים בגרעון
6	דוחות על תזרימי המזומנים
7-25	באורים לדוחות הכספיים
26	דוחות על ביצוע תקציב (בלתי מבוקרים)

דוח רואי החשבון המבקרים לחשב הכללי של ממשלת ישראל על הדוחות הכספיים של
משרד המשפטים

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של משרד המשפטים (להלן – "המשרד") לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת הדוחות על הביצוע הכספי, הדוחות על השינויים בנכסים נטו והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הנהלת המשרד. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישמשו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי המנכ"ל והחשב של המשרד וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של המשרד לימים 31 בדצמבר 2024 ו-2023 ואת הביצוע הכספי, השינויים בנכסים נטו ותזרימי המזומנים שלו לכל אחת מהשנים שהסתיימו באותם תאריכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית והוראות התכ"ס בנושא חשבונאות ממשלתית.

ליאון, אורליצקי ושות'
רואי חשבון

2 באפריל 2025

*An independent member firm of
Moore global network limited -
members in principal cities
throughout the world*

ליום 31 בדצמבר		באור	
2023	2024		
אלפי ש"ח			
1,457	706	3	נכסים שוטפים:
80,454	94,599	4	פקדונות
50,153	52,477	5	חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין
9,317	7,006	6	חייבים בגין עסקאות חליפין
141,381	154,788		חייבים ויתרות חובה אחרים
נכסים לא שוטפים:			
78,148	80,691	7	יתרות חובה לזמן ארוך
** 113,440	113,082	8	רכוש קבוע, נטו
** 379,074	335,675	9	נכסים בלתי מוחשיים, נטו
570,662	529,448		
712,043	684,236		
התחייבויות שוטפות:			
158,198	161,207	10	זכאים ויתרות זכות
284,699	289,208	11	התחייבויות בגין העברות ותמיכות
442,897	450,415		
התחייבויות לא שוטפות:			
* 275,065	304,865	12	התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד
16,737	19,753	13	הפרשה לתביעות משפטיות
291,802	324,618		
* (22,656)	(90,797)		נכסים נטו
712,043	684,236		

* הוצג מחדש, ראה באור 2טז.

** סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

גלעד שמיר
חשב המשרד

גלעד שמיר
חשב משרד המשפטים

איתמר דוננפלד
מנכ"ל משרד
המשפטים

2 באפריל 2025
תאריך אישור
הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2023	2024		
אלפי ש"ח		באור	
הכנסות			
הכנסות מעסקאות שאינן חליפין:			
1,810,332	1,875,793		הכנסות מתקציב
829,198	849,203	14	הכנסות מאגרות
118,596	125,825	15	הכנסות מהעברות
4,481	8,565	16	הכנסות אחרות
<u>2,762,607</u>	<u>2,859,386</u>		
943	1,064	17	הכנסות מעסקאות חליפין
<u>2,763,550</u>	<u>2,860,450</u>		סה"כ הכנסות
הוצאות			
* 1,539,354	1,607,343	18	שכר עבודה והטבות לעובדים
438,324	408,108	19	העברות ותמיכות
52,704	3,048		הוצאות השתתפות
587,518	679,491	20	הוצאות תפעוליות
196,837	240,448	21	הוצאות הנהלה וכלליות
11,161	6,452		פרסום והשתלמויות
3,773	3,824		הוצאות מימון, נטו
-	3		הוצאות אחרות
<u>2,829,671</u>	<u>2,948,717</u>		סה"כ הוצאות
<u>(66,121)</u>	<u>(88,267)</u>		גרעון לשנה

* הוצג מחדש, ראה באור טז'.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ
אלפי ש"ח

24,765
18,700
<u>* (66,121)</u>
(22,656)
18,436
1,690
<u>(88,267)</u>
<u>(90,797)</u>

יתרה ליום 1 בינואר 2023
קרן הון בגין פנסיה תקציבית
גרעון לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2023
קרן הון בגין פנסיה תקציבית
סגירת התאמות רכש
גרעון לשנה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2024

* הוצג מחדש, ראה באור 2טז'.
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2023	2024
אלפי ש"ח	
* (66,121)	(88,267)
* 182,185	146,847
116,064	58,580

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

גרעון לפי הדוח על הביצוע הכספי
ההתאמות הדרושות להצגת תזרים המזומנים מפעילות שוטפת - נספח א'
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:

** (21,411)	(27,415)
** (94,653)	(31,165)
(116,064)	(58,580)
-	-
-	-

רכישת רכוש קבוע
רכישת נכסים בלתי מוחשיים
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

ההתאמות הדרושות להצגת תזרים המזומנים מפעילות שוטפת - נספח א'

לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר

2023	2024
אלפי ש"ח	
94,960	102,334
18,700	18,436
-	3
113,660	120,773

הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:

פחת והפחתות
הוצאות בגין פנסיה תקציבית - רישום כנגד קרן הון
הפסד הון בגין רכוש קבוע

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

(890)	751
(3,293)	(14,158)
(11,821)	(2,543)
16,826	4,699
30,232	4,509
* 37,494	29,800
(23)	3,016
68,525	26,074
182,185	146,847

קיטון (גידול) בפקדונות
גידול בחייבים ויתרות חובה
גידול ביתרות חובה לזמן ארוך
גידול בזכאים ויתרות זכות
גידול בהתחייבויות בגין תמיכות
גידול בהתחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד
גידול (קיטון) בהפרשה לתביעות משפטיות

* הוצג מחדש, ראה באור 2טז'.

** סווג מחדש.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי

א. רקע

משרד המשפטים הוא משרד מטה מרכזי של ממשלת ישראל הפועל לעשיית צדק ולשירות הציבור בתחום המשפט בהתאם למדיניות הממשלה, תוך הגנה על שלטון החוק, על זכויות האדם ועל ערכי היסוד של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, שבה הכול שווים בפני החוק.

המשרד אמון על שורה ארוכה של נושאים ותחומי פעילות משפטיים ומקצועיים שונים, ובין תפקידיו העיקריים:

- ארגון מערכות בתי המשפט, בתי הדין וההוצאה לפועל
- הכנת נוסח החקיקה הממשלתית, ליווי החקיקה הפרטית ופרסום הרשומות
- ייעוץ משפטי לממשלה ולמשרדה
- אכיפת החוק הפלילי באמצעות מערכת התביעה הכללית
- ייצוג המדינה בפני ערכאות שיפוטיות ומעין שיפוטיות
- ביצוע חוקים ששר המשפטים ממונה על ביצועם, ובכלל זה מתן שירותים משפטיים ואסדרה בתחומים משפטיים ומקצועיים מגוונים

במשרד המשפטים נכללים, בין היתר, היחידות והמערכים הבאים: הייעוץ המשפטי לממשלה ומחלקת ייעוץ וחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי האזרחי, הסנגוריה הציבורית, אגף האפטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, אגף שומת מקרקעין, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, רשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, רשות להגנת הפרטיות, רשות הפטנטים, רשות התאגידים, נציבות תלונות הציבור על שופטים, נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, בתי הדין השרעיים, בתי הדין הדתיים הדרוויים, מחלקת חנינות, מערכת 'רשומות', בתי הדין המינהליים לפי חוק הכניסה לישראל, מינהל הוועדה הציבורית לקביעת ייעודם של עיזבונות לטובת המדינה, יחידה לענייני העדות הנוצריות, המרות דת וברית הזוגיות, היחידה הממשלתית לחופש המידע, יחידת תיאום המאבק בסחר בבני אדם, יחידת תאום המאבק בגזענות, יחידת הממונה על העזרה המשפטית מול המועצה הפלסטינית, יחידת הממונה על בירור תלונות נחקרים בשירות הביטחון הכללי וכן יחידות מטה הנהלת המשרד.

המשרד אמון על הסדרה ורישוי מקצועות בתחומים משפטיים ומקצועיים שונים ובהם רואי חשבון, מתווכים במקרקעין, שמאי מקרקעין, חוקרים פרטיים, שירותי שמירה, נוטריונים, עורכי פטנטים וטוענים שרעיים.

שר המשפטים אחראי על-פי חוק על מינהל בתי המשפט באמצעות הנהלת בתי המשפט שהינה יחידת סמך, וכן על רשות האכיפה והגביה שאף היא יחידת סמך במסגרתה פועלים מערכת ההוצאה לפועל והמרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות. יחידות הסמך האמורות פועלות באופן עצמאי ומקיימות דיווח כספי נפרד ולפיכך אינן נכללות בדוחות כספיים אלו.

ב. פעילות אגף האפטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי

אגף האפטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי במשרד (להלן - "האפטרופוס הכללי"), עוסק בין השאר בניהול נכסים עזובים, ניהול כספי נעדרים, ניהול רכוש מחולט, ניהול כספי פושטי רגל וחברות בפירוק, ניהול כספי קטינים, יתומים וניהול עיזבונות לטובת המדינה. האפטרופוס הכללי מנהל בעיקרו כנאמן כספים של אנשים פרטיים, שאינם כספים של המדינה. למשרד המשפטים אין יכולת להתוות את הפעילות של האפטרופוס הכללי ולפיכך עיקר הנתונים הכספיים של האגף לא מאוחדים בדוח זה.

ג. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

המשרד	-	משרד המשפטים.
הממשלה	-	ממשלת מדינת ישראל.
החשב הכללי	-	אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
שווי הוגן	-	הסכום שבו ניתן להחליף נכס, או לסלק התחייבות, בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון שאינם קשורים, הפועלים בצורה מושכלת.
הוראות תכ"ם	-	הוראות תקנון כספים ומשק המתפרסמות על ידי החשב הכללי, המסדירות התנהלות תקינה בנושא כספים ומשק, והמחייבות כל גוף או גורם במגזר הממשלתי לפעול על פיהן.

באור 1 - כללי (המשך)

ד. תקציב 2024

תקציב המדינה לשנת 2024 אושר לראשונה בכנסת בקריאה שלישית בחודש מאי 2023, טרם פרוץ המלחמה, עם אישור תקציב 2023.

בחודשים מרץ, ספטמבר ודצמבר 2024 הכנסת אישרה מס' תיקונים במסגרות תקציב שנת 2024 ("תקציב חוק נוסף"), בעיקר בגין תוספות תקציב משמעותיות לאור צרכי מלחמת חרבות ברזל.

תקציב המשרד שאושר בדצמבר 2024 ביחס לזה שאושר במאי 2023 גדל ב-291 מיליוני ש"ח - לעניין השפעת מלחמת חרבות ברזל על תקציב המשרד ראה "השפעת מלחמת חרבות ברזל" בהמשך ביאור זה.

שנת 2025 נפתחה ללא תקציב מאושר והממשלה פעלה, במסגרת מנגנון התקציב ההמשכי, זאת בהתאם לסעיף 33 לחוק יסוד משק המדינה המעגן את הכללים לביצוע הוצאות המדינה בשנה ללא תקציב מדינה מאושר. גובה התקציב ההמשכי לשנת 2025 נקבע ביחס לגובה מגבלת ההוצאה בתקציב המקורי לשנת 2024 שאושר בחודש מאי 2023.

ביום 25 בחודש מרס 2025 הכנסת אישרה בקריאה שניה ושלישית את תקציב המדינה לשנת 2025.

ה. השפעת מלחמת חרבות ברזל

ביום 7 באוקטובר 2023 בעקבות מתקפת פתע על ישראל והמצב הביטחוני, הכריזה ממשלת ישראל על מלחמת "חרבות ברזל" אשר עדיין נמשכת בימים אלו.

כתוצאה מכך נקבעו הגבלות שונות ובכללן אזורים בהם קיימות הגבלות על תנועת אזרחים, הגבלה על התכנסויות, שינויים בפעילות מערכת החינוך בישובים רבים, פינוי ישובים סמוכים לגבולה הצפוני של המדינה ובאזור עוטף עזה, גיוס אזרחים רבים לשירות מילואים לפרקי זמן ממושכים ועוד.

במהלך שנת 2024 המלחמה העצימה בחזית הצפונית ולקראת סוף חודש נובמבר 2024 הושגה הסדרה בחזית זו.

למלחמת "חרבות ברזל" ולפעולות שנקטה ממשלת ישראל השפעות ישירות ועקיפות על תקציב המדינה.

פעילות המשרד עשויה להיות מושפעת באופן משמעותי מהמלחמה.

כתוצאה מאירועי המלחמה, בוצעו התאמות נדרשות בתקציב המשרד, אשר עיקרן כמפורט להלן:

1. לצורך מימון פעילות יחידת הסיוע המשפטי במשרד המשפטים שפעל להענקת ליווי, ייצוג וסיוע משפטי למשפחות שיקריהן נרצחו או נפלו או נחטפו במתקפת הטרור בדרום ובמלחמת חרבות ברזל התקבלה תוספת תקציבית לשנת 2024 בסך של 3.6 מיליון ש"ח. המשרד מקבל מימון חיצוני ממשרד הביטחון ומהמוסד לביטוח לאומי בגין פעילות זו.

2. לצורך קיום מועדי בחינות נוספים באגף להסדרת מקצועות במשרד המשפטים עבור משרתי מילואים בשירות ארוך ובני זוגם ואוכלוסיות ייחודיות נוספות שנפגעו במלחמת חרבות ברזל קיבל המשרד תוספת תקציבית בסך של 3.4 מיליון ש"ח.

בנוסף, להלן פירוט ההשפעות העיקריות על פעילות המשרד:

לצורך הקטנת הפגיעה בספקים והאצת פעילות המשק הנחה הכללי להעביר תשלומים לספקים ורשויות מקומיות ללא ימי אשראי. בעקבות החלטה זו הקדים המשרד תשלומים בסך של כ-567,758 אלפי ש"ח.

ככל שהמלחמה תימשך ו/או תסלים לחזיתות נוספות, עשויות להיות לכך השפעות נוספות על פעילות המשרד.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים:

1. הצהרה לגבי יישום תקני חשבונאות ממשלתיים

הדוחות הכספיים של המשרד (להלן: "הדוחות הכספיים") ערוכים בהתאם לתקני חשבונאות ממשלתיים המפורסמים על ידי המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ממשלתית ובהתאם להוראות התכ"ס. תקנים אלה מבוססים על תקני חשבונאות בינלאומיים למגזר הציבורי (להלן "IPSAS") המפורסמים על ידי הוועדה הבינלאומית לתקני חשבונאות למגזר הציבורי (להלן "IPSASB").

2. בסיסי המדידה ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים נערכו על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים על בסיס מדידה אחר, כמפורט בבאורים לדוחות הכספיים. עיקרי המדיניות החשבונאית המתוארים להלן, יושמו באופן עקבי ביחס לכל השנים המוצגות.

3. שימוש באומדנים

בעת הכנתם של הדוחות הכספיים, עריכתם והצגתם על פי כללי החשבונאות המקובלים, נדרשת הנהלת המשרד להשתמש בשיקול דעת, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל סכומים של נכסים והתחייבויות. מעצם טיבם של אומדנים והנחות, התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת המשרד להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול הדעת בקביעת האומדנים, מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיזוניים, וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

מידע בדבר הנחות שהניח המשרד לגבי העתיד וגורמים עיקריים אחרים לחוסר ודאות בקשר לאומדנים, שקיים סיכון משמעותי שתוצאתם תהייה תיאום מהותי לערכים בספרים של נכסים והתחייבויות במהלך שנת הכספים הבאה, נכלל בבאורים הבאים:

(א) אורך חיים שימושיים של רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים מוגדר

כאמור בבאור 2' בדבר רכוש קבוע ובבאור 2' בדבר נכסים בלתי מוחשיים, הנהלת המשרד בוחנת בכל תקופת דיווח שנתית את אומדן אורך החיים השימושיים של פריטי רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים עם אורך חיים מוגדר. שינויים בהערכות הנהלת המשרד עשויים להשפיע מהותית על הערכים בספרים של פריטי רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים ועל הוצאות הפחתה/הפחתה הנזקפות לדוח על הביצוע הכספי.

(ב) הכנסות לקבל מחובות אגרות רשם החברות והשותפויות, חובות לסנגוריה הציבורית וחובות לפרקליטות

המשרד מכיר בהכנסות לקבל בגין אגרות רשם החברות והשותפויות, חובות לסנגוריה הציבורית וחובות לפרקליטות בגין השנים שקדמו לתאריך הדיווח, וזאת בהתאם להערכות המתבססות על ניסיון העבר בגין גבייה בתקופות מאוחרות לתקופה בגינה נגבית האגרה ובהתאם לגבייה בפועל לאחר תאריך הדיווח בגין תקופות קודמות. ראה גם באור 4.

(ג) הפרשות בגין התחייבויות לתשלום לנותני שירותים בסנגוריה הציבורית ובסיוע המשפטי

בהעדר רישום פנימי לגבי ההתחייבויות לעורכי דין חיזוניים לתאריך הדיווח, המשרד אומד את סכום ההתחייבויות בגין שירותים שניתנו על ידי גורמים חיזוניים (בעיקר עורכי דין חיזוניים), על בסיס תשלומים ששולמו לאחר תאריך הדיווח בגין שירותים שניתנו לפני תאריך הדיווח, ובהתאם לניסיון העבר לגבי תשלומים שצפוי שישולמו בגין שירותים אלו.

(ד) התחייבויות תלויות והפרשה לתביעות משפטיות

הנהלת המשרד, בהסתמך על חוות דעתם של היועצים המשפטיים של המשרד, קובעת את סיכויי תביעות משפטיות שהוגשו כנגד המשרד, במידת האפשר, ועל פיהם נאמד הסכום אותו יש לכלול כהפרשה בדוחות הכספיים. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים וכן על ניסיון העבר. תוצאות התביעות בפועל עלולות להיות שונות מהערכות אלה דבר שעשוי לגרום לביטול או יצירת הפרשה בגין תביעה. לפרטים נוספים ראה באור 13.

4. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי של המשרד הינו שנה. לפיכך, הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות כוללים פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי העוקבת.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. מטבע הפעילות

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של המשרד, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת. השקל הינו המטבע שמייצג את הסביבה הכלכלית שבה פועל המשרד ואת עסקותיו.

ג. הפרשה לחובות מסופקים

הפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות מזוהים אשר, לדעת הנהלת המשרד, גבייתם מוטלת בספק. המשרד רושם בדוחות על הביצוע הכספי בסעיף "חובות מסופקים" את הסכומים בגין שינוי הפרשה לחובות מסופקים או גבית חוב שהוכר כאבוד בשנים קודמות.

ד. הפרשות

הפרשות מוכרות בדוחות הכספיים כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: קיימת למשרד מחויבות (משפטית או משתמעת) בהווה כתוצאה מאירועי העבר, צפוי שיידרש תזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות או פוטנציאל שירות כדי לסלקה וניתן לערוך אומדן מהימן של סכום המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה, הינו האומדן הטוב ביותר של הוצאה הנדרשת לסילוק המחויבות הקיימת במועד הדיווח. כאשר ההשפעה של ערך הזמן הינה מהותית, סכום ההפרשה יימדד לפי הערך הנוכחי של היציאות החזויות לסילוק המחויבות. הערך בספרים של ההפרשה מותאם בכל תקופה על מנת לשקף את חלוף הזמן. סכום התיאום מוכר כהוצאות ריבית.

ה. תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר מתקיימים התנאים הבאים במצטבר: למשרד קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not) כי המשרד יידרש למשאביו הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד את המחויבות באופן מהימן.

ו. פיקדונות בנאמנות

פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר המוחזקים בנאמנות עבור צד ג' ואשר קיימת מגבלה לגבי אופן השימוש בהם. הפיקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם (ראה באור 3).

ז. הכנסות לקבל

הכנסות לקבל אשר נכללו בדוח על המצב הכספי, נובעות בעיקר מאגרות תקופתיות של רשות החברות והשותפויות אשר נוצרה זכאות לקבלן בשנת הדו"ח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגינן צפוי להתקבל בשנים הבאות, בהתאם להערכת הנהלה. הערכת סכום לקבל זה כרוכה במרכיב של אי ודאות (ראה באור 4).

ח. רכוש קבוע

1. הכרה ומדידה

רכוש קבוע מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין לרכישת רכוש קבוע או להקמתו לשם הבאתו למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה הנהלה. כאשר נכס מתקבל ללא עלות, או בעלות סמלית, עלותו היא שוויו ההוגן במועד קבלתו.

בתקופות שלאחר ההכרה לראשונה פרטי רכוש קבוע נמדדים לפי עלותם בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו (ראה באור 2).

רווח או הפסד הנובע מגריעת פריט רכוש קבוע ייקבע כהפרש בין התמורה נטו מהמימוש, אם קיימת, לבין הערך בספרים של הפריט, וירשם כהכנסות או הוצאות, לפי העניין, בדוח על הביצוע הכספי.

2. עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע ועלויות עוקבות אחרות מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט, אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית או פוטנציאל השירות הגלומים בפריט תזרום למשרד וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך היחסי של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. **פחת**
פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר שלו.

נכס מופחת כאשר הוא זמין לשימוש, דהיינו כאשר הוא הגיע למיקום ולמצב הדרושים לצורך הפעלתו באופן שבו התכוונה ההנהלה.

פחת נזקף לדוח על הביצוע הכספי, בעיקר, לפי שיטת הקו הישר על פי אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק משמעותי מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זאת משקפת את דפוס צריכת ההטבות הכלכליות העתידיות או את פוטנציאל השירות הגלומים בנכס. שיפורים במושכר מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת השכירות לבין אורך החיים השימושי של הנכס.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

- חומרה ומחשבים	3 שנים
- ציוד וריהוט משרדי	6-14 שנים
- שיפורים במושכר	10 שנים

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

ט. **נכסים בלתי מוחשיים**

נכס בלתי מוחשי הינו נכס לא כספי, הניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית. נכס ניתן לזיהוי אם הוא ניתן להפרדה או שנובע מהסדרים מחייבים (לרבות זכויות חוזיות או זכויות משפטיות אחרות), וזאת מבלי להתחשב אם זכויות אלה ניתנות להעברה או ניתנות להפרדה מהמשרד או מזכויות וממחויבויות אחרות.

1. **הכרה לראשונה**
נכס בלתי מוחשי שנרכש על ידי המשרד, מוכר לראשונה לפי עלות, לרבות עלויות שניתן לייחסן במישרין להכנת הנכס הבלתי מוחשי לשימוש המיועד. נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת עסקה שאינה חליפין ימדדו בהתאם לשוויים ההוגן במועד העסקה.

2. **פיתוח**
פעילויות פיתוח קשורות בתכנית לייצור מוצרים או תהליכים חדשים או לשיפור משמעותי של מוצרים או תהליכים קיימים. עלויות בגין פעילויות פיתוח מוכרות כנכס בלתי מוחשי אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; המוצר או התהליך ישימים מבחינה טכנית ומסחרית; צפויה הטבה כלכלית עתידית או פוטנציאל שירות עתידי מהמוצר ולמשרד כוונה, יכולת ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בנכס או למכרו.

עלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי בגין פעילויות הפיתוח כוללות את שכר העבודה הישיר. עלויות אחרות בגין פעילויות פיתוח נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

3. **מדידה עוקבת**
נכס בלתי מוחשי מוצג לפי עלות בניכוי כל הפחתה שנצברה ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בניגוד הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח על הביצוע הכספי עם התהוותן.

4. **הפחתה**
סכום בר פחת של נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים מוגדר מוקצה באופן שיטתי על פני אורך חייו השימושיים לפי שיטת הקו הישר. הוצאות ההפחתה מוכרות כהוצאות בדוח על הביצוע הכספי.

נכסים בלתי מוחשיים אשר נוצרים במשרד אינם מופחתים באופן שיטתי כל עוד הם אינם זמינים לשימוש. לפיכך, נכסים בלתי מוחשיים אלו, כגון עלויות פיתוח, נבחנים לירידת ערך לפחות אחת לשנה, עד למועד בו הופכים להיות זמינים לשימוש.

אומדן אורך החיים השימושיים לתקופה השוטפת ולתקופת ההשוואה הינו כדלקמן:

- תוכנות מחשבים 3-12.5 שנים (בעיקר 10-12.5 שנים)

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש בכל שנת דיווח. שינויים, ככל שישנם, מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי.

י. ירידת ערך נכסים

המשרד בוחן את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בת-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה לבין שווי השימוש.

שווי השימוש של נכסים מניבים מזומנים (נכסים שמטרת החזקתם העיקרית היא להניב תשואה מסחרית) הוא הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים, החזויים לנבוע מהשימוש המתמשך בנכס וממימושו בסוף חייו השימושיים. שווי השימוש של נכסים שאינם מניבים מזומנים הוא הערך הנוכחי של יתרת פוטנציאל השירות של הנכס. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס מניב מזומנים שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע הסכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסד מירידת ערך יוכר מיידית בדוח על הביצוע הכספי.

הפסד מירידת ערך של נכס, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה הפסד מירידת הערך. ביטול הפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. ביטול הפסד כאמור נזקף לדוח על הביצוע הכספי.

יא. העברות ותמיכות

העברות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המשרד, שניתנות מכוח חוק, הוראות חקיקה או הסכם ספציפי, שעבורן הוא אינו מקבל תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

תמיכות הן הטבות לרווחת הציבור המסופקות על ידי המשרד, הניתנות מכוח שיקול דעת המשרד ולא קיימת למשרד חובה סטוטורית לביצוען, שעבורן הוא אינו מקבל תמורה ישירה ממקבלי אותן הטבות, השווה בקירוב לערכם של הסחורות והשירותים שסופקו.

ההעברות והתמיכות נרשמות כהתחייבות בדוחות הכספיים בתקופה בה התרחשו האירועים שיצרו את ההתחייבות, כל עוד מתקיימים כל אלה:

1. למשרד יש מחויבות קיימת בגין ההעברה או התמיכה כתוצאה מאירוע מהעבר;
2. צפוי כי ידרש תזרים של משאבים החוצה בגין המחויבות; וכן
3. ניתן לאמוד את סכום ההעברה או התמיכה באופן מהימן.

ההעברות הניתנות על ידי המשרד הינן:

1. סיוע משפטי בנושאים אזרחיים למבקשים מעוטי יכולת
העברה זו מוענקת על ידי הסיוע המשפטי (האזרחי) הפועל מכוח חוק הסיוע המשפטי התשל"ב-1972. הסיוע המשפטי כולל ייעוץ משפטי וייצוג המבקשים בערכאות משפטיות המתבצע על ידי עורכי דין הממונים על ידי הסיוע המשפטי לפי החוק.
המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.
2. ייצוג משפטי לחשודים, לעצורים, לנאשמים ולנידונים הזכאים לכך
העברה זו מוענקת על ידי הסנגוריה הציבורית הפועלת מכוח חוק הסנגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995. הזכאות למתן ייצוג משפטי מטעם הסנגוריה הציבורית נקבעת בחוק.
המשרד נושא בהוצאות הכרוכות במתן השירות המשפטי, אשר בעיקרן הינן הוצאות בגין שכירת שרותי עורכי דין חיצוניים.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

התמיכות הניתנות על ידי המשרד הינן :

1. תמיכה לאפטרופסים מקצועיים בגין חסרי אמצעים
תמיכה זו מוענקת על ידי המשרד, בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 ולהוראת תכ"ם 6.2 בדבר תמיכה בגופים אחרים ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.
התמיכה מחולקת למוסדות ציבור וגופים המשמשים אפטרופסים לחסרי אמצעים.

2. תמיכה בבתי דין לממונות הדנים על פי המשפט העברי
תמיכה זו מוענקת על ידי המשרד, בהתאם לסעיף 3א' לחוק יסודות התקציב ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה.
התמיכה מחולקת לבתי דין לממונות הדנים על פי המשפט העברי המהווים פרום חלופי לשוב סכסוכים אזרחיים - עסקיים באמצעות יישום המשפט העברי. תמיכות אלה חולקו לראשונה בשנת 2018.

יב. הכרה בהכנסות מעסקאות שאינן חליפין

עסקאות שאינן חליפין הן עסקאות שאינן כוללות חליפין של ערכים, השווים בקירוב זה לזה, בין הצדדים לעסקה.

הכנסות מעסקאות שאינן חליפין כוללות את סוגי ההכנסות הבאות :

1. אגרות - סכומים שהמשרד גובה מכוח חוקים ו/או תקנות למעט סכומים שהמשרד גובה עבור גורמים אחרים.
2. העברות - הכנסות מעסקאות שאינן חליפין שאינן מיסים ואגרות או תקציב.

נכס הנוצר כתוצאה מעסקה שאינה חליפין נמדד בעת ההכרה לראשונה לפי שווי ההוגן במועד הרכישה. הכנסות מעסקאות שאינן חליפין מוכרות בגובה הנכס שהוכר בגין אותה עסקה, בניכוי כל התחייבות שהוכרה.

יג. הכרה בהכנסות מעסקאות חליפין

הכנסות מהספקת שרותים

הכנסות משירותים שהוענקו נזקפות לדוח על הביצוע הכספי באופן יחסי לשלב השלמת העסקה, במועד הדיווח. אומדן שלב ההשלמה מחושב בהתייחס לסקירת העבודה שבוצעה.
ההכנסות נמדדות לפי השווי ההוגן של התמורה שהתקבלה או התמורה שיש זכאות לקבלה.

יד. הטבות לעובדים

1. התחייבויות בגין הטבות עובדים לזמן קצר

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאות עם מתן השירותים. כאשר למשרד קמה מחויבות משפטית או משתמעת, שניתנת לאמידה מהימנה, למתן מענקים לעובדים, המשרד מכיר בהתחייבות זו במועד בו קמה המחויבות.

2. התחייבויות בגין סיום יחסי עובד מעביד

בגין כל התחייבויות המשרד בגין סיום יחסי עובד מעביד נרשמות התחייבויות מתאימות על פי דין, הסכם, נוהג וציפיות ההנהלה.

טו. התחייבות בגין פנסיה תקציבית

תשלומי הפנסיה התקציבית לגמלאי המשרד מתבצעים על ידי מנהלת הגמלאות במשרד האוצר. בהתאם להוראת תכ"ם, המשרד רושם הוצאה בגין פנסיה תקציבית בסכום השווה ל- 20.83% מסכום המשכורת ברוטו לפנסיה של שנת הדיווח כנגד קרן הון בגין פנסיה תקציבית.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ט. הצגה מחדש

1. המשרד תיאם בדרך של הצגה מחדש את הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2023 על מנת לשקף בהם למפרע את השינוי בשיטת הטיפול החשבונאי בהקשר עם רישום התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד.

2. להלן השפעת ההצגה מחדש של סעיפי הדוח על המצב הכספי:

ליום 31 בדצמבר 2023		
לאחר הצגה מחדש	שינוי אלפי ש"ח	לפני הצגה מחדש
275,065	10,792	264,273
(22,656)	(10,792)	(11,864)

התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד
נכסים נטו

3. להלן השפעת ההצגה מחדש של סעיפי הדוח על הביצוע הכספי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2023

לאחר הצגה מחדש	שינוי אלפי ש"ח	לפני הצגה מחדש
		(55,329)
	(10,792)	
(66,121)		

גרעון לשנה לפני השפעת הצגה מחדש
גידול בהוצאות שכר עבודה והטבות לעובדים
גרעון לשנה לאחר השפעת הצגה מחדש

באור 3 - פקדונות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
867	-
590	706
1,457	706

פקדונות בנאמנות (ב. להלן)
פקדונות בחשב הכללי (ג. להלן)

ב. כולל פקדונות בבנק הדואר בגין רשות הפטנטים. לרשות הפטנטים מוגשות בקשות לרישום פטנטים בינלאומיים. האגרות בגין הרישום בחו"ל נגבות על ידי משרד המשפטים ומועברות למוסדות בינלאומיים בחו"ל. אל מול פקדונות אלה קיימת התחייבות כלפי ארגונים בחו"ל המוצגת ביתרת הזכאים. הפקדונות הינם פקדונות שקליים, בעוד שסכום ההתחייבות מסולק על פי שער דולר של ארה"ב.

ג. כולל פקדון בחשב הכללי הצובר ריבית משתנה בשיעור ריבית בנק ישראל. הפקדון כולל כספים המתקבלים למשמורת במשרד במסגרת הליכים המתנהלים בלשכות המפקח על רישום מקרקעין.

באור 4 - חייבים בגין עסקאות שאינן חליפין

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
* 76,695	85,039	הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות (ב. להלן)
5,885	3,459	ביטוח לאומי
138	3,204	הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות - אגרות הסנגוריה הציבורית
143	4,453	הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות - פרקליטות
-	868	הכנסות לקבל מהמרכז לגביית קנסות - רשם העמותות
132	158	אחרים
82,993	97,181	
(2,539)	(2,582)	בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים
80,454	94,599	

* סווג מחדש.

ב. הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות
 על פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט - 1999 כל חברה חייבת בתשלום אגרה שנתית בשיעור ובאופן שקבע שר המשפטים בתקנות.

בספרי רשם החברות והשותפויות קיימים חובות אגרה בפיגור ליום 31 בדצמבר 2024 שטרם חל עליהם דין התיישנות בסך של כ- 2.01 מיליארד ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2023 סך של כ- 1.97 מיליארד ש"ח). בישיבת הועדה העליונה לפשרות מחיקות והסדרים במשרד האוצר מיום 18 בדצמבר 2018, הוחלט להמליץ על מחיקת חובות אגרה עבור חברות ללא פעילות כלכלית בסך 1.22 מיליארד ש"ח. נכון למועד חתימת הדוחות הכספיים, מחיקת החובות הנ"ל טרם בוצעה בפועל. הנהלת המשרד פועלת לגבייה מוגברת של חובות העבר, לרבות בדרך של שינויי חקיקה בנושא, כמו גם טיוב מערכת המידע והגבייה. כחלק מתהליך שיפור הגבייה מעביר המשרד חלק מהחובות הנ"ל לטיפול המרכז לגביית קנסות (להלן - המרכז).

סכום ההכנסות לקבל המוצג בדוחות הכספיים של המשרד, נובע מחובות אשר נוצרה זכאות לקבלן בשנת הדוח ובשנים שקדמו לה, ואשר התשלום בפועל בגינן צפוי להתקבל בשנים הבאות (ראה גם באור 7). הסכום נקבע בהתאם להערכת ההנהלה המתבססת על ניסיון העבר ועל הפעולות שנוקט המשרד לשיפור בגביית חובות העבר. הערכת סכום זה כרוכה במרכיב של אומדן וקיימת אי וודאות לגבי גובה הסכומים שייגבו בסופו של דבר (ראה גם באור 2א(3) ו-2 ז').

באור 5 - חייבים בגין עסקאות חליפין

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
8,309	8,620
49,231	51,206
750	750
472	517
202	196
58,964	61,289
(8,811)	(8,812)
50,153	52,477

רשות מקרקעי ישראל (ב. להלן)
 הוצאות מראש
 מקדמות לספקים
 משרדי ממשלה
 אחרים

בניכוי - הפרשה לחובות מסופקים

ב. החוב נובע בעיקר משרותי שומה לשנים 2019-2020.

באור 6 - חייבים ויתרות חובה אחרים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
8,455	5,101
565	1,182
297	723
9,317	7,006

מוסדות בגין שכר
 עובדים
 אחרים

באור 7 - יתרות חובה לזמן ארוך

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
61,019	58,400	הכנסות לקבל בגין אגרות שנתיות של רשם החברות והשותפויות (ראה באור 4)
-	3,285	הכנסות לקבל בגין אגרות הסנגוריה הציבורית
17,129	19,006	פקדון בגין חידוש כלי רכב
214	116	קרן פיצויים עקב הליכים פליליים ב"ענבל" (ב. להלן)
(214)	(116)	בנכוי הפרשה בגין תביעות עקב הליכים פליליים (ב. להלן)
<u>78,148</u>	<u>80,691</u>	

ב. כולל כספי קרן משותפת של משרד המשפטים ומשטרת ישראל, המנוהלת על ידי הקרן הפנימית לביטוחי הממשלה בהנהלת "ענבל - חברה לביטוח בע"מ" הקרן מיועדת לשם מימון פיצויים ו/או הוצאות משפט, שישולמו לזכאים לפיצויים בהתאם לסעיפים 80 ו-81 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ו/או בהתאם לסעיף 31 לחוק בתי המשפט נוסח משולב, התשמ"ד-1984 ו/או בהתאם לסעיף 38 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. הקרן הוקמה ביום 31 בדצמבר 2006. תקופת הפעלתה הינה 3 שנים, ובהתאם למסמכי הקמתה היא תחודש מידי תקופה. מדיניות המשרד הינה לבצע הפרשה לתביעות בסכום השווה ליתרת הכספים בקרן. במהלך שנת 2024 שולמו תשלומים מכספי הקרן בסך של כ- 94 אלפי ש"ח (בשנת 2023 כ- 34 אלפי ש"ח).

באור 8 - רכוש קבוע, נטו

א. הרכב:

סה"כ	נכסים בהקמה*	ציוד		חומרה ומחשבים	עלות
		שיפורים במושכר	וריהוט משרדי		
אלפי ש"ח					
493,480	22,000	129,055	137,512	204,913	יתרה ליום 1 בינואר 2024
30,669	4,477	7,035	9,666	9,491	תוספות במשך השנה
(6,275)	(3,089)	-	(306)	(2,880)	גריעות במשך השנה
<u>517,874</u>	<u>23,388</u>	<u>136,090</u>	<u>146,872</u>	<u>211,524</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024
פחת שנצבר					
380,040	-	86,040	107,529	186,471	יתרה ליום 1 בינואר 2024
27,770	-	8,415	5,744	13,611	תוספות במשך השנה
(3,018)	-	-	(267)	(2,751)	גריעות במשך השנה
<u>404,792</u>	<u>-</u>	<u>94,455</u>	<u>113,006</u>	<u>197,331</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2024
<u>113,082</u>	<u>23,388</u>	<u>41,635</u>	<u>33,866</u>	<u>14,193</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2024
<u>113,440</u>	<u>22,000</u>	<u>43,015</u>	<u>29,983</u>	<u>18,442</u>	עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2023

* סווג מחדש.

ב. מבנים וכלי רכב בשימוש המשרד

המבנים שבשימוש המשרד נמצאים בבעלות מינהל הדיור הממשלתי ומוכרים ממנו תמורת תשלומים תקופתיים. בהתאם להוראת תכ"ם, 2.2.19 משרדי ממשלה לא מכירים במבנים שהוקצו לשימושם על ידי מינהל הדיור הממשלתי כרכוש קבוע. כלי הרכב שבשימוש המשרד מוכרים ממינהל הרכב הממשלתי תמורת תשלומים תקופתיים. בהתאם להוראת תכ"ם, 2.2.16 משרדי ממשלה לא מכירים בכלי רכב שהוקצו לשימושם על ידי מינהל הרכב כרכוש קבוע.

באור 9 - נכסים בלתי מוחשיים, נטו

הרכב:

סה"כ	נכסים בפיתוח*	תוכנות מחשבים
אלפי ש"ח		
806,895	22,129	784,766
53,541	247	53,294
(22,626)	(22,376)	(250)
<u>837,810</u>	<u>-</u>	<u>837,810</u>
427,821	-	427,821
74,564	-	74,564
250	-	250
<u>502,135</u>	<u>-</u>	<u>502,135</u>
<u>335,675</u>	<u>-</u>	<u>335,675</u>
<u>379,074</u>	<u>22,129</u>	<u>356,945</u>

עלות:

יתרה ליום 1 בינואר 2024
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
יתרת ליום 31 בדצמבר 2024
פחת נצבר:
יתרה ליום 1 בינואר 2024
תוספות במשך השנה
גריעות במשך השנה
יתרת ליום 31 בדצמבר 2024
עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2024
עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2023

* סווג מחדש.

באור 10 - זכאים ויתרות זכות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
112,542	124,593
29,984	22,330
13,403	9,488
909	2,582
48	123
-	5
593	643
719	1,443
<u>158,198</u>	<u>161,207</u>

התחייבות לעובדים בגין ימי חופשה
הוצאות לשלם
החשב הכללי
ספקים ונותני שירותים
הכנסות מראש
אגרות המיועדות להעברה למוסדות בינלאומיים (ב. להלן)
זכאים בגין פקדונות תיקים המנוהלים בלשכות המפקח על רישום מקרקעין (ב. להלן)
אחרים

ב. ראה באור 3.

באור 11 - התחייבויות בגין העברות ותמיכות

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
233,928	241,633
50,771	47,575
284,699	289,208

בגין הסנגוריה הציבורית (ב. להלן)
בגין הסיוע המשפטי האזרחי (ב. להלן)

ב. ההתחייבויות הינן בגין שרותים משפטיים הניתנים במסגרת הסנגוריה הציבורית והסיוע המשפטי האזרחי. ראה באור 2 יא'.

באור 12 - התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד

א. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
161,407	179,800
* 113,658	125,065
275,065	304,865

בשל פיצויי פיטורין
בשל ימי מחלה

* הוצג מחדש, ראה באור 2טז'.

ב. בהתאם לחוקי העבודה וההסכמים הקיימים, מכוסות רוב התחייבויות המשרד, בגין פיצויי פיטורין, על ידי הפקדות שוטפות לקופות הגמל (כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, הכוללת את קרנות הפנסיה, קופות הביטוח וקופות הגמל לתגמולים ולפיצויים, להלן - "קופות גמל"), מתוקף סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג - 1963.

סכומי הצבירה בקופות הגמל הינם על שם העובד. קופות הגמל מקבלות על עצמן את חבות המשרד הנובעת מהסכמי העבודה ומשחררות את המשרד מתשלומים נוספים. יתרת ההתחייבויות הכלולה בדוחות הכספיים, הוערכה באופן שמרני כך שכל העובדים יהיו זכאים להשלמת פיצויי פיטורים.

ייתכן כי ישנם עובדים אשר אינם בתחולת סעיף 14 אך להערכת ההנהלה מדובר במספר שאינו מהותי ולפיכך לא בוצעה הערכה של סכומים אשר הופקדו בקופות הגמל ואשר אמורים להקטין את ההתחייבות בגינם.

התחייבות המשרד לתשלום פיצוי עבור ימי מחלה שלא נוצלו לעובדים הזכאים לכך בתוקף הסכמי עבודה, חושבה על בסיס שכרם האחרון של העובדים למועד הדיווח, לפי יתרת ימי המחלה שלא נוצלו למועד הדיווח.

ג. התחייבות המשרד בגין פנסיה תקציבית מכוסה על ידי מינהלת הגמלאות שבמשרד האוצר. על פי הוראת החשב הכללי, החל משנת 2012 חישוב העלות השנתית של ההטבה הרעיונית בגין עובדים הזכאים לפנסיה תקציבית בדוחות המשרד נקבע לכ- 20.83% מעלות השכר הפנסיוני השנתי.

באור 13 - הפרשה לתביעות משפטיות

המשרד מהווה צד בתביעות אזרחיות שונות המוגשות נגדו, אשר בחלקן עשויות להסתיים בפשרות או בפסקי דין נגד המשרד אשר עשויים לחייבו במתן פיצוי כספי. ההליך השיפוטי עשוי לעיתים להימשך על פני מספר תקופות חשבונאיות, כאשר לאורך התקופה, אומדן הסכום שבו יחויב המשרד יכול להשתנות. הנהלת המשרד ויועציו המשפטיים, העריכו כי צפוי שחלק מתביעות אלה יגרמו למחויבות המשרד וכי קיים אומדן מהימן של סכום המחויבות.

כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 50 מיליוני ש"ח. בגין התביעות האמורות נערכו הפרשות בסך של כ- 20 מיליוני ש"ח. לדעת הנהלת המשרד המסתמכת על חוות דעת של יועציו המשפטיים, ההפרשות הקיימות בספרים מספיקות לכיסוי ההפסדים הצפויים בגין התביעות האמורות.

כנגד המשרד הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 66 מיליוני ש"ח. הנהלת המשרד, בהסתמך על יועציה המשפטיים, מעריכה כי סיכויי התביעות קלושים או שלמשרד טענות הגנה טובות כנגד התביעות. לאור האמור לעיל, המשרד לא כלל בספרים הפרשה בגין התביעות האמורות.

בנוסף, הוגשו כנגד המשרד תביעות משפטיות הנובעות ממהלך הפעילות הרגיל בסכום כולל של כ- 76 מיליוני ש"ח. לדעת הנהלת המשרד, בהסתמך על יועציה המשפטיים, אין ביכולתה להעריך את סיכוייהן בשלב זה, לפיכך לא נכללה הפרשה בספרים בגינן.

באור 14 - הכנסות מאגרות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
389,742	394,477	אגרות מרשם החברות והשותפויות
155,489	147,974	אגרות מרשות הפטנטים
111,281	115,445	אגרות מרישום והסדר מקרקעין
56,594	60,297	אגרות מרשם המשכונות
116,092	131,010	אגרות אחרות
<u>829,198</u>	<u>849,203</u>	

האגרות השנתיות של רשם החברות והשותפויות נרשמות על בסיס צבירה. רישומן של אגרות אלה נעשה על בסיס אומדן אשר הינו בעל מרכיב של אי וודאות (ראה באור 4). ההכנסות מיתר האגרות נרשמות ברובן בעת גבייתן (קרי על בסיס מזומן) ולא על בסיס צבירה.

להערכת הנהלת המשרד, סכום ההכנסות לקבל בגין אגרות אשר לא נרשמו בספרי המשרד על בסיס צבירה לתאריכי הדיווח (עקב רישומן על בסיס מזומן), אינו מהותי בהתייחס לדוחות הכספיים של המשרד.

באור 15 - הכנסות מהעברות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
96,177	95,701	תקבולים מהאפוטרופוס הכללי ואחרים
21,830	28,247	החזר הוצאות משפט
589	1,877	הכנסות מהשתתפות ברכישת רכבים
<u>118,596</u>	<u>125,825</u>	

באור 16 - הכנסות אחרות

הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
1,050	960
2,808	6,972
623	633
<u>4,481</u>	<u>8,565</u>

הכנסות אחרות
עודפי האפוטרופוס הכללי
השתתפות זכאים לייצוג מתוקף חוק הסיוע המשפטי

באור 17 - הכנסות מעסקאות חליפין

כוללות בעיקר הכנסות משירותי שומת מקרקעין על ידי השמאי הממשלתי.

באור 18 - שכר עבודה והטבות לעובדים

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
1,454,010	1,539,677	שכר עבודה
18,700	18,436	הוצאות בגין פנסיה תקציבית
* 43,430	41,852	הוצאות בגין הפרשות שכר (חופשה וסיום יחסי עובד-מעביד)
23,214	7,378	הוצאות בגין פרישת עובדים
<u>1,539,354</u>	<u>1,607,343</u>	

* הוצג מחדש, ראה באור 2טז'.

ב. להלן פרטים לגבי אוכלוסית העובדים במשרד על פי הדירוגים השונים:

31 בדצמבר		
2023	2024	
עובדים		
1,307	1,281	פרקליטים וסנגורים ציבוריים
1,279	1,179	מתמחים וסטודנטים
667	634	מינהלי
717	721	מח"ר ואקדמאים
635	622	משפטנים, יועצים משפטיים והשירות המשפטי
141	136	בוחני פטנטים
61	58	עובדים בכירים
67	64	כלכלנים
64	63	מוקבלים לשופטים ונושאי משרה שיפוטית (קאדים)
311	352	אחרים
<u>5,249</u>	<u>5,110</u>	

ההטבות להן זכאים העובדים כוללות בין השאר: ביגוד, הבראה, מענק יובל, ספרות מקצועית, דמי חבר לאגודות השונות בהתאם לדירוז, החזר שכר לימוד והשתלמויות, פרס המשרד/ עובד מצטיין.

באור 19 - העברות ותמיכות

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2023	2024	
אלפי ש"ח		
416,749	389,947	העברות (ב.להלן)
21,575	18,161	תמיכות (ג.להלן)
<u>438,324</u>	<u>408,108</u>	

באור 19 - העברות ותמיכות (המשך)

ב. להלן פירוט העברות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
447,189	420,821
30,440	30,874
<u>416,749</u>	<u>389,947</u>

העברות לעו"ד סיוע משפטי וסנגוריה
בניכוי - השתתפות המוסד לביטוח לאומי ומשרדי ממשלה

ג. להלן פירוט תמיכות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
19,331	16,402
2,244	1,759
<u>21,575</u>	<u>18,161</u>

תמיכות לאפוטרופוסים מקצועיים
תמיכות לבתי דין לממונות

באור 20 - הוצאות תפעוליות

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
254,472	249,171
94,960	102,334
8,374	15,008
187,144	267,836
42,568	45,142
<u>587,518</u>	<u>679,491</u>

תפעול ותחזוקה (ב. להלן)
פחת והפחתות
שכירות וחכירה
תחזוקה מחשוב וציוד (ג. להלן)
הוצאות ייעוץ תפעוליות

באור 20 - הוצאות תפעוליות (המשד)

ב. הוצאות תפעול ותחזוקה :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
83,995	69,323
56,646	57,290
29,525	32,596
16,375	15,268
9,974	15,162
7,615	7,702
5,328	7,088
17,086	16,831
27,928	27,911
<u>254,472</u>	<u>249,171</u>

שמירה ואבטחה
תחזוקת מבנים
ארנונה ומים
ניקיון
קבלני משנה
חשמל ואנרגיה
תחזוקת רכבים
הוצאות תחזוקה אחרות
הוצאות תפעול אחרות

ג. תחזוקת מחשוב וציוד :

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
110,896	192,263
55,609	48,670
16,048	20,256
4,591	6,647
<u>187,144</u>	<u>267,836</u>

הוצאות שכר עובדי מחשוב
תחזוקת תוכנה
תחזוקת חומרה
תחזוקת תקשורת

באור 21 - הוצאות הנהלה וכלליות

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2023	2024
אלפי ש"ח	
114,131	139,180
16,869	26,125
56,611	53,837
-	81
5,579	5,550
3,647	15,675
<u>196,837</u>	<u>240,448</u>

שכירות מבנים וציוד (ב. להלן)
 ייעוץ מקצועי
 משרדיות
 חובות מסופקים
 הדרכה והשתלמויות
 משפטיות

ב. מבני המשרדים בהם פועל המשרד, מוככרים בחכירה תפעולית ממינהל הדיור הממשלתי. בהתאם להוראת תכ"ם 2.2.19 חיובי מינהל הדיור הממשלתי בגין דמי השתתפות נרשמו כהוצאה שוטפת בספרי המשרד בתקופת החיוב.

דוח ביצוע תקציב הוצאות לפי תחומי פעולה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2024 (במיליוני ש"ח)

תחום פעולה	תקציב על שינויי			ביצוע			התחייבויות	
	הכנסה	ברוטו	מינועדת	הכנסה	הפרש נטו	אחוז ביצוע	אחוז לשנים הבאות	אחוז ביצוע
0851	3,230.8	2,489.4	(741.4)	2,869.4	2,132.1	88.9%	352.4	99.8%
משרד ראשי					(737.3)			
אחרים				2.1	2.1		(2.1)	
סך הכל	3,230.8	2,489.4	(741.4)	2,871.5	2,134.2	89.0%	352.4	99.9%

נתוני הקורונה מתוך פירוט נתוני הביאור הראשי שלעיל: תקציב קורונה כ-0.7 מיליוני ש"ח, ביצוע קורונה כ-0.7 מיליוני ש"ח וללא יתרת התחייבויות קורונה בשנה זו.

נתוני מלחמת חרבות ברזל מתוך פירוט נתוני הביאור הראשי שלעיל

תחום פעולה	תיאור	ביאור	יתרת	
			התחייב במזומן חרבות	ביצוע חרבות ברזל
0851	משרד ראשי	א	5.7	5.4
			<u>5.7</u>	<u>5.4</u>

שיעור שינוי					ביצוע רב שנתי (נטו)					
2024/2023	2023/2022	2022/2021	2021/2020	2020/2019	2024	2023	2022	2021	2020	2019
3.8%	7.9%	6.2%	9.0%	1.2%	2,056	2,056	1,906	1,794	1,646	1,626

שינויים בחוק התקציב לשנת 2024 (ברוטו)

תקציב מקורי מאי 2023	שינוי בתקציב המקורי	תקציב מקורי מרץ 2024	שינוי בתקציב המקורי	תקציב מקורי דצמבר 2024	שינויים תקציביים נטו	תקציב על שינויו
2,940	(116)	2,824	(1)	2,823	408	3,231

א. תחום פעולה זה מיועד למימון הוצאות שכר של עובדי המשרד וכן מימון פעילות כלל יחידות המשרד, בין היתר: הייעוץ המשפטי לממשלה וייעוץ וחקיקה, פרקליטות המדינה, הסיוע המשפטי, הסנגוריה הציבורית, רשות הפטנטים, רשות התאגידים, הרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, אגף שומת מקרקעין, אגף האפוסטרופוס הכללי וכונס הנכסים הרשמי, אגף רישום והסדר מקרקעין, הנהלת בתי הדין השרעיים, הנהלת בתי הדין הדתיים הדרוזיים, הרשות להגנת הפרטיות, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תיאום המאבק בסחר בבני אדם, תיאום המאבק בגזענות, היחידה הממשלתית לחופש המידע, בתי הדין המנהליים לפי חוק הכניסה לישראל, אגף בירור תלונות נחקרים, מחלקת חנינות, נציבות תלונות הציבור על מייצגי המדינה בערכאות, נציבות תלונות הציבור על שופטים, היחידה לענייני עדות דתיות, מחלקת 'רשומות' וכן יחידות מטה הנהלת המשרד. בתחום פעולה זה קיים תת ביצוע בתקציב המזומנים בסך של כ-357 מיליוני ש"ח הנובע בעיקר מקבלת תקציבים במועד הסמוך לסגירת שנת 2024, וכן מהתחייבויות ארוכות טווח הנפרסות על פני שתי שנות תקציב.

התקשרויות מהותיות

אין.